

W kierunku bardziej cyfrowej koordynacji zabezpieczenia społecznego: Komisja proponuje ułatwienia dla Europejczyków mieszkających, pracujących i podróżujących za granicą

Komisja zaproponowała dziś w [komunikacie](#) konkretne działania mające na celu dalszą cyfryzację koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w Europie. Określono w nim, co należy zrobić, aby **uprościć i przyspieszyć usługi zabezpieczenia społecznego za granicą** przez pełne wykorzystanie narzędzi cyfrowych i zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorstw.

Poprawi się w ten sposób wymiana informacji między krajowymi instytucjami zabezpieczenia społecznego oraz przyspieszy się uznawanie i przyznawanie świadczeń za granicą. Ułatwi to Europejczykom mieszkanie, pracę i podróżowanie za granicą, a przedsiębiorstwom ułatwi prowadzenie działalności w innych krajach UE. Administracje krajowe będą mogły łatwiej koordynować zabezpieczenia społeczne ponad granicami.

Pomimo wcześniejszych inicjatyw ułatwiających transgraniczny przepływ informacji dotyczących zabezpieczenia społecznego instytucje krajowe, świadczeniodawcy i inspektoraty pracy nadal napotykały trudności w dostępie do danych i ich wymianie ze względu na niewystarczającą interoperacyjność systemów krajowych. Ponoszone są również koszty, na przykład przy wydawaniu i weryfikowaniu uprawnień do świadczeń.

W dzisiejszym komunikacie podsumowano dotychczasowe postępy w cyfryzacji koordynacji zabezpieczenia społecznego, przedstawiono bieżące inicjatywy w tej dziedzinie oraz zaproponowano **przyszłe działania w pełni wykorzystujące atuty cyfryzacji**.

Najważniejsze propozycje

Komisja wzywa państwa członkowskie do:

- **przyspieszenia wdrożenia systemu elektronicznej wymiany informacji dotyczących zabezpieczenia społecznego (EESSI)** w administracji krajowej, tak aby do końca 2024 r. był on w pełni operacyjny w całej Europie. EESSI umożliwi cyfryzację wymiany informacji między krajowymi instytucjami zabezpieczenia społecznego i pomoże w odejściu od papierowych, czasochłonnych i uciążliwych procedur.
- **realizacji większej liczby procedur koordynacji zabezpieczenia społecznego w pełni online**, aby jeszcze bardziej ułatwić Europejczykom przemieszczanie się i pracę za granicą oraz zapewnić im szybki dostęp do świadczeń. Państwa członkowskie mogą skorzystać z rozporządzenia w sprawie [jednolitego portalu cyfrowego](#), które ma zapewnić obywatelom i przedsiębiorstwom dostęp online do ważnych procedur administracyjnych najpóźniej do 12 grudnia 2023 r.
- pełnego zaangażowania się w pilotaż w ramach [europejskiego dowodu zabezpieczenia społecznego \(ESSPASS\)](#) i analizę uproszczeń w wydawaniu i weryfikacji uprawnień do świadczeń zabezpieczenia społecznego w wymiarze transgranicznym.
- prac nad wprowadzeniem **unijnych portfeli tożsamości cyfrowej (EUDI)**, które umożliwią obywatelom UE korzystanie z cyfrowych wersji dokumentów uprawniających do świadczeń, takich jak europejska karta ubezpieczenia zdrowotnego ([EKUZ](#)), co ułatwi instytucjom zabezpieczenia społecznego, inspekcjom pracy i świadczeniodawcom natychmiastową weryfikację tych dokumentów.

Komisja będzie wspierać państwa członkowskie UE we wdrażaniu tych działań, udziale jąc **pomocy technicznej**, m.in. za pośrednictwem Instrumentu Wsparcia Technicznego, i udostępniające **finansowanie unijne**, np. w ramach [programu „Cyfrowa Europa”](#), [InvestEU](#), [Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego](#) oraz [Europejskiego Funduszu Społecznego Plus](#).

Europejski Urząd ds. Pracy będzie również odgrywać aktywną rolę, gromadząc przykłady najlepszych praktyk i ułatwiając regularną wymianę informacji między organami krajowymi.

Co dalej?

Komisja zwraca się do Parlamentu Europejskiego i Rady o poparcie podejścia przedstawionego w komunikacie oraz wzywa **państwa członkowskie i wszystkie zainteresowane strony do współpracy w realizacji działań**. Komisja będzie wspierać i monitorować wdrażanie komunikatu podczas corocznych spotkań z przedstawicielami krajowymi.

Przyspieszenie cyfryzacji w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego jest również ważne w kontekście toczących się negocjacji współprawodawców w sprawie przeglądu [unijnych przepisów dotyczących koordynacji zabezpieczenia społecznego](#). Komisja wzywa Parlament Europejski i Radę do szybkiego osiągnięcia porozumienia w sprawie tego przeglądu i modernizacji ram prawnych. Będzie nadal wspierać współprawodawców w realizacji tego celu.

Kontekst

Obywatele UE mają prawo podróżować do innych krajów UE, jak również w nich pracować i mieszkać. W 2021 r. 16 mln osób z UE, Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG)/Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) i Szwajcarii mieszkało lub pracowało w innym państwie UE, EOG/EFTA i Szwajcarii. Przepisy UE ([rozporządzenie nr 883/2004](#) i wykonawcze [rozporządzenie nr 987/2009](#)) chronią prawa do zabezpieczenia społecznego osób przemieszczających się po Europie, na przykład w odniesieniu do opieki zdrowotnej, świadczeń rodzinnych i emerytur, oraz zapewniają im jak najszybszy dostęp do świadczeń w całej UE.

W 2021 r. około 235 mln osób w Europie posiadało [europejską kartę ubezpieczenia zdrowotnego \(EKUZ\)](#), która pomogła im uzyskać nieprzewidziane niezbędne wsparcie medyczne podczas pobytu za granicą. Ponadto wypłacano świadczenia 6 mln emerytów mieszkającym w innym kraju. Ponadto administracje krajowe otrzymały 3,6 mln wniosków o [potwierdzenie objęcia zabezpieczeniem społecznym w sytuacjach transgranicznych](#).

Dzięki [systemowi elektronicznej wymiany informacji dotyczących zabezpieczenia społecznego \(EESSI\)](#) od 2019 r. instytucje zabezpieczenia społecznego w państwach członkowskich rozpatrują szybciej i bezpieczniej 16,5 mln spraw dotyczących zabezpieczenia społecznego dotyczących osób podróżujących, mieszkających, studiujących lub pracujących w innym kraju UE. Co miesiąc wymienianych jest w nim 2,5 mln wiadomości elektronicznych.

Obecnie 12 instytucji państw członkowskich prowadzi pilotaż projektu [ESSPASS](#), który polega na cyfrowym wydawaniu i weryfikacji uprawnień obywateli do zabezpieczenia społecznego w wymiarze transgranicznym, takich jak „dokument przenośny A1” na potrzeby pracy i EKUZ na potrzeby opieki zdrowotnej.

Więcej informacji

[Pytania i odpowiedzi: Cyfryzacja w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego](#)

[Komunikat w sprawie cyfryzacji koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego: ułatwanie swobodnego przemieszczania się na jednolitym rynku](#)

[Cyfryzacja w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego](#)

Zamów bezpłatny elektroniczny [biuletyn](#) informacyjny Komisji Europejskiej na temat zatrudnienia, spraw społecznych i włączenia społecznego

Cytat(y)

Kluczowym osiągnięciem i fundamentem jednolitego rynku UE jest fakt, że ludzie mogą mieszkać, pracować i studiować w innym państwie członkowskim UE. Przepisy UE gwarantują im w takich sytuacjach świadczenia z tytułu zabezpieczenia społecznego. Przedsiębiorstwa z kolei mogą z łatwością prowadzić działalność gospodarczą w innych krajach. Cyfryzacja ułatwia obywatelom stosowanie przepisów, a jednocześnie zmniejsza obciążenia dla przedsiębiorstw i administracji.

Valdis Dombrovskis, wiceprzewodniczący wykonawczy do spraw gospodarki służącej ludziom - 06/09/2023

Miliony osób w UE mieszkają, pracują lub studiują w innym kraju UE. Dzisiejszy komunikat ma im uprościć życie przez ułatwienie im kontaktów z organami krajowymi i umożliwienie im szybszego dostępu do świadczeń socjalnych z zagranicy, np. do emerytury lub opieki zdrowotnej. Jednocześnie komunikat zapewni przedsiębiorstwom, organom krajowym i inspektoratom pracy ogromne oszczędności kosztów i czasu – przyniesie korzyści wszystkim. Udostępniliśmy odpowiednie narzędzia. Obecnie liczymy na to, że państwa członkowskie dobrze z nich skorzystają, zmniejszając obciążenia administracyjne.

Nicolas Schmit, komisarz do spraw miejsc pracy i praw socjalnych - 06/09/2023

pdf do druku

Komisja proponuje kolejne etapy cyfryzacji zabezpieczenia społecznego

polski (52.249 kB - PDF)

[Pobierz \(52.249 kB - PDF\)](#)

Komunikat prasowy

6 września 2023, Bruksela